Жер дауы

1849 жылы Агыбай батыр Токырауын басындагы әлтеке-сарым елінде отырганда жалжал кобейіп, войсковой сотник Әлтеке Двйсембай батырмен согысып-кагысып калады.

Ел ішінде «Агыбай – кашкын, ак патшага карсы, Агыбайды vстаймыз. Ол Жамантай, Кvсбек тореге карсы» деген кауесет тарайды. Бvрын ешкандай тізімде болмаган шvбыртпалынын 200 тvтін vйлерін патшанын окілдері тез арада есепке алады. Ага сvлтан Кvнанбай Оскенбайvлы Агыбайды Каркаралыга шакыртады.

Каркаралыга келген Агыбай батыр Акбай Жандаркеvлы vйіне тvстенеді. Үйге кіріп келсе тактайдын vстінде бір кісі колын басына койып, шалкасынан жатыр, батырга карамайды дейді. Батыр онын колын алмапты. Акбай Жандаркеvлы Агыбайга кызмет корсете беріпті. Акбай мал сойдырып, табак vсыныпты. Әлгі жаткан кісі Акбайга: «мен тондым», - депті. Сонда Агыбай батыр:

Комістерін тонды ма,

Тондынын бәрі сорлы ма.

Жонін тауып сойлесен,

Токтамас кім бар жолына.

Кедейдін бірі – пайгамбар

Әзелде осал болды ма?

Озін-озі зор тvткан,

Баскаларды кор тvткан.

Әзәзіл сvлтан онды ма –

деп олендете жонеліпті.

Агыбай асын жеп, аттанып кетіпті. Аздан сон әлгі жаткан кісі басын котеріпті. Акбай: «Сіз Агыбай батырды білмеуші ме едініз!» - депті. «Кап, білмей калдым!» - деп артынан адам шаптырып, озі де барыпты. Барса бvган Агыбай басын бvрмапты. Сойтсе бvл баганагы жаткан тобыкты Кvнанбай екен.